

Otázka bezpečnosti

25.10.2007 ČRo - Rádio Česko str. 1 15:35 Studio Česko

Ondřej ČERNÝ, moderátor

Od mikrofonu zdraví a příjemný poslech přeje Ondřej Černý. Tématem dnešního pořadu je bezpečnost. Je možné se na ni podívat z několika různých úhlů. Odlišné pojetí reflektoval i odborný workshop, který nedávno pořádala Filozofická fakulta Západočeské **univerzity** v Plzni ve spolupráci s informačním centrem o NATO. Sešli se na něm odborníci z akademického prostředí i z praxe věnující se sociálním aspektům, zbrojnímu průmyslu nebo energetice. Bezpečnost má na starosti i bezpečnostní rada státu. Nejrůznější poklady pro ně připravuje odborná pracovní skupina pro koordinaci bezpečnostního výzkumu fungující v gesci Generálního ředitelství Hasičského záchranného sboru. Náměstek Jarmil Valášek, působící také na Institutu ochrany obyvatelstva, jako jeden z možných problémů akceschopnosti při zajišťování bezpečnosti obyvatel vidí fakt, že jde o poměrně složitou strukturu, v níž je zainteresováno příliš mnoho aktérů.

Jarmil VALÁŠEK, náměstek, Generální ředitelství HZS

Je faktem, že v rámci České republiky je více jak dvacet ústředních orgánů státní správy, které nějakým způsobem mají ve své gesci bezpečnost jako takovou. Dále navazují další orgány na úrovni krajů a samozřejmě pak už municipality, takže když si to celé sečtete, tak zjistíte, že v rámci České republiky, to je tisíce subjektů, které nějakým způsobem vstupují právě do té problematiky bezpečnosti.

Ondřej ČERNÝ, moderátor

Česká republika má bezpečnostní strategii, která je platná už od roku 2003, a to je podle Jarmila Valáška problém.

Jarmil VALÁŠEK, náměstek, Generální ředitelství HZS

Přestože to je úplně ten nejzákladnější dokument, o který se bezpečnost státu jako taková opírá, tak je faktem, že ta bezpečnostní strategie, která je v současné době platná, je poplatná době svého vzniku a poměrně dost je jaksí navázána na členství České republiky v Severoatlantické alianci. To znamená, že řada těch věcí inklinuje právě k té, řekněme, bezpečnosti státu z pohledu plnění aliančních závazků a už méně se tam třeba věnuje pozornosti tomu, co my nazýváme vnitřní bezpečností. Já to tady zmiňuju z důvodu toho, že my když jsme v roce 2005 připravovali takzvaný dlouhodobý základní směr výzkumu, tak jsme měli velký problém, o co bysme se mohli opřít, protože ta bezpečnostní strategie, my jsme se o ni mohli opřít jakoby o univerzální dokument, nicméně ta bezpečnostní strategie z roku 2003 nikde nezmiňuje, řekněme, tu kategorii bezpečnostního výzkumu. A samozřejmě kdyby to tam bývalo bylo, tak by to bylo všechno daleko jednodušší, než to v tom reálu nastalo. Takže pakliže by se v budoucnu novelizovala bezpečnostní strategie, určitě by bylo záhodno, kdyby se tam dostala nějaká odrážka, která by se týkala toho bezpečnostního výzkumu z hlediska podpory toho, co vlastně ta bezpečnostní strategie z hlediska těch hrozeb má v budoucnu z hlediska státu realizovat.

Ondřej ČERNÝ, moderátor

Bezpečnost je ale potřebné vnímat v širším kontextu, nejen jako soubor opatření před možným teroristickým útokem. Ten ostatně není mezi lidmi, žijícími v zemích Evropské unie, podle výsledků eurobarometru považován za největší hrozbu.

Jarmil VALÁŠEK, náměstek, Generální ředitelství HZS

Při posledním zjišťování, kdy ty otázky byly velmi konkrétní, tak strach obyvatel Evropské unie z terorismu a živelných pohrom, byl hned na druhém místě po ztrátě zaměstnání. A strach z nějakého vážného konfliktu se hluboce propadl do pozadí. Já se domnívám, že kdyby ten eurobarometr se

udělal někdy v současné době, tak by to ještě více vyznělo pro ty živelné pohromy, případně provozní havárie, protože víte, že Evropu sužovaly požáry, pak byly povodně, větrné smrště. A to je právě problém, že ta bezpečnostní strategie je spíš nastavena na ty alianční závazky než na ty věci, které asi nejvíc obyvatele České republiky v této době sužují, protože samozřejmě ty povodně jsou tady téměř každý rok, není to jen devadesát sedm, 2000, ale oni byly i mezitím, akorát že nebyly tak rozsáhlé jako v těch zmiňovaných dvou letech.

Ondřej ČERNÝ, moderátor

Podle náměstka generálního ředitele Hasičského záchranného sboru Jarmila Valáška se v souvislosti se stále rozmanitější paletou možných nebezpečí a rizik v České republice uvažuje o akademickém konstituování nového vědního oboru.

Jarmil VALÁŠEK, náměstek, Generální ředitelství HZS

Existuje teda bezpečnostní výzkum, existuje vzdělávání v oblasti bezpečnosti, nicméně v tuto chvíli se domníváme, že je nutné se zabývat i bezpečnostní vědou jako určitou integrující a sjednocující platformou právě pro ten bezpečnostní výzkum a to vzdělávání v oblasti bezpečnosti. Víme, že věda jako taková nevzniká nějakým úředním nařízením, ale že v podstatě vyplyne z naléhavosti a vzniká to na nějakých těch mezifázích vědních oborů, které již existují. My jsme původně zvažovali, jestli máme se přiklonit k tomu samostatnému pojetí, nebo k tomu interdisciplinárnímu pojetí, kde bysme využili právě to, že ta věda v oblasti bezpečnosti musí využívat matiku, fyziku, já nevím, geometrii, prostě sociologii, psychologii, všechny možné vědy. Nakonec jsme se přiklonili k tomu, že právě z pohledu zabezpečení toho bezpečnostního výzkumu a vzdělávání v oblasti bezpečnosti bude lepší jít tou cestou samostatnou. A nyní už začínáme mluvit o /nesrozumitelné/ jako vědě o bezpečnosti. V tuto chvíli je nějak snaha o to, aby se definoval předmět této vědy nebo nauky, řekněme. Je to věc jakési diskuse na úrovni, řekněme, na úrovni vědeckých pracovníků, nějaký takový první návrh už je. Říkáme, že to je věda, která se zabývá aplikovaným, uvědomělým a řízením zkoumáním bezpečnostních systémů z hlediska zajištění bezpečnosti člověka, sociální skupiny státu proti bezpečnostním hrozbám v rámci dynamiky vývoje bezpečnostního prostředí. To je takový, řekněme, pracovní vydefinování toho předmětu. Jedná se nám o to, abychom tento vědní obor nějakým způsobem v brzké době konstitovali, aby se nám otevřely dveře právě jak do toho bezpečnostního výzkumu, tak i do toho vzdělávání. To vzdělávání je možná daleko naléhavější ještě než ten bezpečnostní výzkum, i když, jak víte, tak ten bezpečnostní výzkum by měl mít jakousi oporu, a to by měla být právě ta věda.

Ondřej ČERNÝ, moderátor

Zárodky se objevily už v roce 2005, kdy byl vytvořen dlouhodobý základní směr výzkumu.

Jarmil VALÁŠEK, náměstek, Generální ředitelství HZS

Vznikl zajímavým způsobem. Nešlo to vůbec přes žádné ministerstvo. Neschválil to žádný ministr, až pak se to najednou objevilo ve vládě. Vzniklo to v podstatě pouze z nadšení úzké skupiny lidí výzkumných a vědeckých pracovníků. A opravdu můžu říct dneska, že to bylo ohromné štěstí a souhra všech možných náhod, že se ten dlouhodobý základní směr výzkumu podařilo víceméně přiřadit těm dalším základním směrům výzkumů, které už byly známy, jak jsou, já nevím, nanotechnologie a takové ty věci. A prošel, předběhli jsme trochu tu dobu, protože ta Evropská unie, která se tím taky začla zabývat, přišla o něco později, nicméně do budoucna to je parketa, která nám vytváří podmínky pro to, abysme to rozvíjeli i nadále. Vzhledem k tomu, že některé věci se řešily velmi těžce, tak pak z nutnosti vznikla odborná pracovní skupina toho výboru pro územní plánování, pro koordinaci bezpečnostního výzkumu. Ten vznik byl hodně ovlivněn tím, jakým způsobem byly přijímány výzkumné záměry ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy, kdy vlastně veškerá problematika, která se týkala bezpečnosti vzhledem k tomu, že tam nebyla speciální komise, tak prostě byla vyřazena. Takže vznikla proto tato skupina a některé věci se podařilo vyřešit, některé samozřejmě ne, ono to je trochu složitější. Je připraven národní plán, nebo koncepce, ty názvy se mění, bezpečnostního výzkumu na ta léta dva osm až dvanáct s výhledem do roku 2020. Je to už asi třetí varianta tohoto dokumentu, nicméně zatím nebyl předložen vládě České republiky, pouze se nějakým způsobem diskutoval v Radě pro výzkum a vývoj.

Ondřej ČERNÝ, moderátor

Jarmil Valášek zmínil výzkum v rámci Evropské unie. Oproti tomu českému má svá specifika, což je dáno i politickými zájmy jednotlivých členských států Unie.

Jarmil VALÁŠEK, náměstek, Generální ředitelství HZS

Program bezpečnostního výzkumu i v rámci Evropské unie se zabývá tím udržitelným rozvojem společnosti, nicméně tam trošku oproti našemu pojetí je rozdíl v tom, že my jsme do toho zahrnuli i obranný výzkum a Evropská unie se zatím tomu obrannému výzkumu asi zejména z politických důvodů, aby nějak nekomplikovala situaci z pohledu Evropské unie a Severoatlantické aliance, vyhýbá, takže ten bezpečnostní výzkum v rámci Evropské unie je opravdu zaměřen na ochranu obyvatelstva, ochranu kritické infrastruktury. A není tam vlastně zmiňována obrana a dokonce v těch materiálech je vypichováno, že to je výzkum, bezpečnostní výzkum, který je mimo vojenskému výzkumu a třeba i civilnímu výzkumu. Takže to je trošku specifické. U nás se uvidí, jak ten vývoj půjde dál, jestli to bude jako celek, nebo jestli se ty cesty znovu rozpojí, to uvidíme, jak v podstatě zřejmě dopadnou ty rozpočtové kapitoly.

Ondřej ČERNÝ, moderátor

Posloucháte Studio Česko, dnes věnované tématu bezpečnosti. Jednou z oblastí, která se v posledních měsících stala poměrně diskutovanou, jsou kybernetické útoky. V živé paměti je ještě takzvaná kybernetická válka mezi Estonskem a Ruskem. Útokům hackerů čas od času musí odolávat i české státní úřady, proto na ministerstvu vnitra vznikl projekt, který by měl případné hrozby tohoto typu minimalizovat. Podrobnosti má Josef Krulík z odboru bezpečnostní politiky v resortu v současnosti vedeného občanským demokratem Ivanem Langerem.

Josef KRULÍK, odbor bezpečnostní politiky ministerstva vnitra

Ten projekt je pojatý, myslím si, naprosto široce. Zahájili jsme ho v loňském roce takovým tím sondováním. Sezvali jsme všechny zainteresované subjekty a právě ministerstvo zahraničních věcí nám velmi pomohlo s tím, že udělalo dotazníkové šetření po zastupitelských úřadech, jak je tady ta problematika nějakým způsobem ošetřena. Takže taková nějaká dílčí studie už, dejme tomu, vznikla a řešitelé, kteří se tím zabývají, je to opět konsorcium matematicko-fyzikální fakulta, Elektrofakulta Praha, fakulta sociálních věd, právnická fakulta, CESNET a soukromá společnost NESS, tak tohle konsorcium na to má šestnáct milionů, které obsahují jak hardware, tak třeba aplikované tulkity, kde, dejme tomu, policista přijde k někomu, vloží mu do počítače CD a to mu na obrazovce vyplivne, jestli je tam nelegální software, jestli je tam pornografie a tyhle ty věci. Takže dejte si všichni pozor v nejbližší době. No, ale zároveň to obsahuje i, dejme tomu, právní rozbor, komparace i situace v zahraničí, sociologický profil, pachatele kybernetické trestné činnosti. Navazuje to na další projekty, nejmenovaných zpravodajských službách, takže v podstatě je to takový dost strukturovaný pavouk.

Ondřej ČERNÝ, moderátor

Josef Krulík zmínil zpravodajské služby. Ty se v rámci zajištění bezpečnosti zabývají také ilegálními imigracemi do České republiky. Kromě toho si chce ministerstvo vnitra nechat od vysokoškolských institucí zpracovat studii, jakými cestami se běženci a nelegální imigranti do Česka dostávají. Práce na toto téma už ale existují. Centrum politické a kulturní geografie na **přírodovědecké fakultě Ostravské univerzity** se podle svého ředitele **Vladimíra Baara** například zaměřilo na etnikum Vietnamců.

Vladimír BAAR, ředitel Centra politické a kulturní geografie, **Přírodovědecká fakulta Ostravské univerzity**

Cíl toho výzkumného úkolu byl zjistit motivaci, proč k nám přicházejí, přes jaké koridory přicházejí, co je k tomu motivuje, odkud získali informace, že by mohli jít do Česka. Když to viděl ředitel toho azylového centra, říkal, to prostě v životě nemůže nikdo z nich dostat, tyhle ty věci. Přesto ministerstvo na tom trvalo tehdy, takže my jsme do toho šli a on třeba využil toho, že měl už důvěru těch lidí, čili udělali, to byl vysloveně sociologický výzkum. Já jsem k tomu přidal ještě ty, nějaké ty věci geografické, zanalyzoval jsem, odkud teda ti migranti přicházejí, v jakých vlnách a podobně. A oni udělali nějaké průzkumy, ale z toho se nedalo nic vycházet. To bylo prostě možná dvacet nějakých

sond do duší těch migrantů, kdy oni v podstatě něco vyjevili, něco nevyjevili, ale o tom, jestli říkají pravdu, to, co řekli, to nemohl nikdo, dalo by se říct, potvrdit. Čili tam jsme dali jasně najevo, že tudy cesta nevede, zjišťovat tu motivaci, že to v podstatě nejde. Kdo by prozradil třeba cesty, jak se dostane k nám, když má ještě řadu příbuzných, kteří za ním chtějí přijít, tak jako byl by blázen, kdyby někomu vyhradil, jak to funguje.

Ondřej ČERNÝ, moderátor

Známo naopak je, jak ve Vietnamu funguje systém, díky němuž se tamní obyvatelé mohou do České republiky dostat legálně.

Vladimír BAAR, ředitel Centra politické a kulturní geografie, **Přírodovědecká fakulta Ostravské univerzity**

Agentur, které ve Vietnamu konkrétně, dalo by se říct, rekrutují uchazeče o studium v Česku, jsou desítky. Ty v podstatě pracují na komerční bázi a prostě ten zájem je obrovský. My když jsme tam byli, tak těch česky mluvících Vietnamců je tam cirká dvě stě až dvě stě padesát tisíc. I náměstek ministra školství byl vlastně náš absolvent. A ten nám potvrdil zajímavou skutečnost, že Česko stojí z evropských zemí na prvním místě z hlediska zájmu vietnamských studentů o studium. Ta tradice kvalitního českého školství se předává prostě z těch generací. Samozřejmě na prvním místě stojí USA, Kanada, Austrálie jako jakási trojka, potom Čína, Thajsko a my jsme pak jakoby na čtvrtém místě, kdy se to takhle vezme z hlediska zájmu. Hodně tam hraje roli to, že u nás to studium, pokud studuje v Českém jazyce, je zadarmo. Oni přece jenom ty jejich příjmy jsou strašně nízké, to je řádově několik desítek dolarů měsíčně. A už jenom to zprostředkování, to jsou prostě stovky dolarů a tisíce dolarů potom na další, dalo by se říct, posuny. Takže my samozřejmě tušíme, že je za tím to, že řada lidí tady přijede a zmizí, ale musím říct, že těch případů zase nebylo tolik, jak jsme se toho třeba v Ostravě obávali. Ztratili se z databáze snad tři lidé a pak se dohledali, že studují jinde, že nezmizeli na tržištích a podobně. Takže zdá se, že ty agentury, které rekrutují ty studenty, tak jsou seriózní.

Ondřej ČERNÝ, moderátor

Říká ve vysílání Rádía Česko **Vladimír Baar**, který na **Přírodovědecké fakultě Ostravské univerzity** vede Centrum politické a kulturní geografie. Jednou z oblastí, která má do budoucna hrát ještě důležitější roli a v poslední době je jedním z neurgických bodů diskuse, a to nejen politiků, je energetická bezpečnost. Pokud se nic nestane, pak bude Česká republika už za pět let čelit energetické krizi. Abychom se jí vyhlí a naopak zajistili energetickou bezpečnost a soběstačnost, je podle Vladimíra Křenka ze Strojní fakulty Západočeské univerzity v Plzni nutné reflektovat i mnoho zdánlivě banálních maličkostí.

Vladimír KŘENEK, Strojní fakulta Západočeské univerzity v Plzni

Zajištění bezpečnosti a spolehlivosti dodávky elektrické energie, zajištění bezpečnosti a spolehlivosti zásobování teplem, tepelnou energií. Zajištění bezpečnosti a spolehlivosti zásobování primárními energetickými zdroji, jak je zemní plyn, ropa, uhlí, dále bezpečnost a spolehlivost zásobování pitnou vodou, která bude v budoucnosti velice významnou komoditou podobně jako všechny ty zmíněné energie. Zajištění bezpečnosti a spolehlivosti technologických zařízení z hlediska jejich konstrukce, z hlediska materiálového provedení, zajištění jaderné bezpečnosti, jaderných elektráren, skladů vyhořelého paliva i ostatních úložišť těch jaderných odpadů. Totéž bych mohl hovořit o dopravě, dopravních prostředcích, zajištění požární bezpečnosti staveb a technologických zařízení.

Ondřej ČERNÝ, moderátor

A jaká jsou tedy rizika pro energetickou bezpečnost České republiky? Jedním z faktorů jsou omezené zásoby paliv. Uhlí by mělo vydržet asi na sto padesát let. Nafta a zemní plyn v řádu šedesáti let. Česká naleziště jsou velmi omezená a tyto komodity jsme nuceni dovážet. Závislí jsme především na nestabilních dodavatelích z oblasti bývalého Sovětského svazu. Problémem je také vzrůstající cena paliv a energií. Vladimír Křenek ale vidí i další problém, a to v dotační podpoře obnovitelných zdrojů.

Vladimír KŘENEK, Strojní fakulta Západočeské univerzity v Plzni

Je to fenomén dnešní doby a já se domnívám, že rozsáhle propagované a dotované obnovitelné zdroje nejsou vůči životnímu prostředí vůbec tak šetrné, za jaké je různé ty zelené organizace nebo i vlády, zvláště v Evropské unii, vydávají. Pokud by jimi měla být uspokojována větší část světové potřeby energie, přivodilo by to rozdíl od toho prvotního úmyslu přírodě obrovské škody. Bohužel obnovitelné zdroje považují vlády v Evropě za přední nástroj k omezování emisí oxidu uhličitého a za nástroj k boji proti globálnímu oteplování. Proto jejich využívání stále více podporují penězi daňových poplatníků těch jednotlivých států. Domnívám se, že masivní nasazení obnovitelných zdrojů neovlivní zásadním způsobem globální oteplování, ale dnes je již jasné, že určitě ovlivní nebo způsobí globální zdražování, a to prakticky ve všech oblastech hospodářství. Takovým konkrétním případem ze současnosti může být například přimíchávání biopaliva do nafty. Je to ve velice malém množství, kolem dvou procent asi. A toto nepatrné množství způsobí zdražení jednoho litru nafty asi o padesát haléřů, a to není jenom jedno negativum. Druhým takovým důsledkem pěstování rostlin, ze kterých se potom biopaliva vyrábějí, je, samozřejmě také zabírají velkou plochu, kde se dříve pěstovaly brambory, obilí. A má to za následek, že tyto komodity, tyto potraviny se dováží ze vzdálených zemí, čili roste jejich cena. Paradoxně také zatěžuje životní prostředí právě tato kamionová doprava, která vlastně, dejme tomu, brambory jsou dováženy ze Španělska a podobně.

Ondřej ČERNÝ, moderátor

Vladimír Křenek, působící na Katedře energetických strojů a zařízení Fakulty strojní Západočeské **univerzity** v Plzni, jde ale ve své kritice podpory obnovitelných zdrojů ještě dál.

Vladimír KŘENEK, Strojní fakulta Západočeské univerzity v Plzni

Všechny ty obnovitelné zdroje, tak jsou vůči přírodě extrémně invazivní, to znamená, že zabírají velkou plochu. Možná, že tyto obnovitelné zdroje jsou nevyčerpatelné, ale nejsou šetrné k přírodě. Nechá se předpokládat, že asi tak do pěti let dojde i v Evropské unii k tomu, že vyprchá současné nadšení z těchto obnovitelných zdrojů, že dojde k vystřízlivění. A doufám, že to bude dříve, nežli dojde k velkým ekonomickým a ekologickým škodám. Pokud chceme minimalizovat poškozování a znásilňování přírody, tak je tou nejlepší volbou jaderná energie.

Ondřej ČERNÝ, moderátor

S těmito slovy by minimálně členové Strany zelených určitě nesouhlasili. A jak tedy podle Vladimíra Křenka pojmout energetickou bezpečnost České republiky do budoucna?

Vladimír KŘENEK, Strojní fakulta Západočeské univerzity v Plzni

Pochopitelně zajištění stabilních dodávek a surovin a také pochopitelně elektrické energie, bez které si to v současné době nedovedeme vůbec představit, a to za přijatelné ceny občanům, firmám a také státu. Domnívám se, že také energetická bezpečnost je také politická nezávislost. A jak toho dosíci? Jeden ze způsobů je tedy maximální diverzifikace zdrojů, další cestou jsou úspory energie a tou třetí, nejdůležitější, tak je optimální složení energetického mixu. Další otázkou také je otázka nákladů na energetickou bezpečnost, na jakou cenovou hladinu jsme ochotni při zajišťování těch bezpečnostních zdrojů energie a surovin jít. Myslím, že je známo, že právě ty obnovitelné zdroje, že jsou zhruba třikrát až dvanáctkrát dražší nežli energie z klasických nebo jaderných elektráren.

Ondřej ČERNÝ, moderátor

Je otázkou, jak rychle lze obnovitelné zdroje při zajištění energetické bezpečnosti České republiky využít. Energetika v Česku je totiž v současnosti stále postavená na bázi spalování zejména hnědého a okrajově černého uhlí. Druhé místo zaujímají jaderné elektrárny, následované vodními a paroplynovými. Až za nimi jsou obnovitelné zdroje. Navíc podle odborných studií je Česká republika v současnosti sice vývozcem energie, ale do deseti let se staneme výrazným dovozcem. Jakou strategii tedy zvolit?

Vladimír KŘENEK, Strojní fakulta Západočeské univerzity v Plzni

První možnost je pokračovat v programu rekonstrukce a zvýšení výkonu hnědouhelných elektráren, takzvané retrofity. První retrofit už začal na klasické elektrárně Tušimice 2, případně se chystá

výstavba dalších energetických zdrojů. Jsou to nadkritické bloky Počerady, Ledvice. A zatím je to ve fázi takové předprojektové, takže k výstavbě by mělo dojít asi tak do toho roku 2012, 2013. Další možností je dostavba jaderné elektrárny Temelín, popřípadě ještě výstavba dalšího nového jaderného zdroje. Další cestou a velice důležitou jsou energetické úspory. Nicméně nelze je přeceňovat, protože s růstem hrubého domácího produktu pak pochopitelně roste i spotřeba elektřiny. Pochopitelně, že musíme rozvíjet i tu oblast obnovitelných zdrojů, ale pouze jako doplněk a nelze očekávat, že jejich pomocí pokryjeme rostoucí spotřebu. Já jim raději říkám doplňkové zdroje. Ten termín obnovitelné se mně příliš nelíbí. A poslední ze způsobů, tak je výstavba paroplynových elektráren. To je sice velice ekologický a ekonomický zdroj, nicméně to znamená zvýšení energetické závislosti právě na růstu, což je jeden z těch nestabilních partnerů.

Ondřej ČERNÝ, moderátor

Možný výrazným problémem do budoucna je nárůst spotřeby energie. Od roku 2002 je meziroční nárůst kolem pěti procent. V Česku jsou ale na pokraji životnosti téměř všechny hnědouhelné elektrárny, což bude znamenat oproti současnému stavu výrazný výpadek. Jaké cesty, jak je nahradit, Vladimír Křenek vidí?

Vladimír KŘENEK, Strojní fakulta Západočeské **univerzity** v Plzni

Pokud budeme stavět nové elektrárny, pokud dostavíme rozestavěnou jadernou elektrárnu Temelín, nehrozí nám žádné nebezpečí. Pokud budeme váhat ještě delší dobu, tak se bude stávat, že budeme bez proudu. A v dnešní době si nedovedeme představit život bez elektrické energie. Jak tedy nalézt ten chybějící výkon těch zhruba padesáti devíti až šedesáti osmi terawatt hodin? Možnosti, které máme - úspory, dovoz, obnovitelné zdroje, plyn, anebo výstavbu nových uhelných elektráren, jaderných elektráren. Už jsem se zmiňoval o těch obnovitelných zdrojích, že můžeme dosáhnout v našich podmínkách, kde vlastně nevaně žádný vítr, nebo téměř žádný, jenom v určitých vybraných lokalitách, slunce nám tu svítí také velice málo, tak se můžeme spolehnout jenom na vodní elektrárny, nicméně všechny ty velké vodní toky, tak už mají kapacitu vyčerpanou. Takže nás nespasí několik malých elektráren vodních, i když ty považují vodní elektrárny za velice ekologické a jako jeden z těch obnovitelných zdrojů za přijatelné. Na dovoz se nemůžeme spoléhat, protože v Evropě stárnou ty elektrárny zrovna tak jako u nás. Čili v podstatě se můžeme spolehnout jenom na ty úspory, na uhelné, jaderné elektrárny a velice málo jenom na ty paroplynové elektrárny.

Ondřej ČERNÝ, moderátor

A jak by tedy podle Vladimíra Křenka měla vypadat ekonomická, sociální a bezpečná varianta palivového mixu České republiky v roce 2020?

Vladimír KŘENEK, Strojní fakulta Západočeské **univerzity** v Plzni

Asi z pětasedmdesáti procent by měly pokrýt výrobu elektrické energie jaderné elektrárny a uhelné elektrárny, deset procent případně asi na plyn, pět procent na vodní zdroje a zhruba osm, devět procent na ty ostatní obnovitelné zdroje. Čili pokud se k tomu postavíme tímto způsobem, tak nám ten rébus, ten hlavolam, jak zajistit ekologii, levnou elektřinu, průmyslový růst, udržitelný rozvoj a sociální jistoty, tak nám to všechno zapadne do sebe.

Ondřej ČERNÝ, moderátor

Tolik tedy dnešní vydání pořadu Studio Česko, které jsme věnovali otázce bezpečnosti. Od mikrofonu se loučí Ondřej Černý.
